

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Idy Hanzelovej, v právnej veci navrhovateľa: **K. S.**, bez dokladov totožnosti, štátneho príslušníka Bangladéša, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky–Migračný úrad**, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu ČAS: MU-36-21/PO-Ž-2008 zo dňa 24. apríla 2008, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 42/2008-31 zo dňa 5. novembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 9 Sz 42/2008-31 zo dňa 5. novembra 2008 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu uvedené v záhlaví tohto rozsudku. Týmto rozhodnutím odporca podľa § 13 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky, neposkytol mu doplnkovú ochranu a rozhodol, že v prípade navrhovateľa neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Bangladéša podľa § 58 ods. 1, 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o pobyte cudzincov“). Krajský sa stotožnil so záverom odporcu, že v prípade navrhovateľa nebola preukázaná opodstatnenosť obáv z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine ako to je stanovené

v zákone o azyle a v Konvencii z roku 1951 o právnom postavení utečencov (ďalej len „Ženevská konvencia“). Prvostupňový súd sa stotožnil aj so záverom odporcu, že s ohľadom na relevantné správy o krajine pôvodu navrhovateľa nie sú splnené zákonom o azyle stanovené podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany navrhovateľovi a neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia do Bangladéša podľa § 25 ods. 1, 2 zákona o pobyte cudzincov. Krajský súd navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania, keďže v konaní nebol úspešný s použitím § 250k ods. 1 O.s.p.

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie, žiadal zmeniť prvostupňový rozsudok a zrušiť rozhodnutie odporcu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. V odvolaní uviedol prakticky tie isté skutočnosti ako v podanom opravnom prostriedku. Namietal, že počas azylového konania vypovedal pravdivo o dôvodoch, pre ktoré požiadal o udelenie azylu. Odporca a súd rozhodli bez náležitého vykonania dokazovania. Dodržiavanie ľudských práv v Bangladéši sa zhoršilo. Napriek tomu, že v krajine bol zaznamenaný významný pokles v počte zabití členmi bezpečnostných síl, vláda ani vojsko neprijali žiadne opatrenia na vyšetrenie týchto prípadov. Niektorí členovia bezpečnostných síl jednali beztrestne a spáchali akty fyzického a psychického mučenia. Násilie voči ženám a deťom zostáva najväčším problémom, rovnako ako obchodovanie s ľuďmi. Zmiznutia a únosy zostávajú vážnym problémom počas roka. Vláda len málokedy stíhala, odsúdila alebo potrestala zodpovedné osoby a klíma beztrestnosti napomáha pokračovaniu takýchto skutkov.

Odporca navrhol napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že jeho rozhodnutie bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu veci a v súlade so zákonom o azyle, Ženevskou konvenciou a zákonom o pobyte cudzincov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 04.08.2009 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak:

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku, alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa ustanovenia 13a zákona o azyle ministerstvo udelí doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

V zmysle ustanovenia § 25 písm. f) zákona o azyle je vážnym bezpráviom:

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon
2. mučenie alebo neľudské zaobchádzanie alebo trest
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosť osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Ustanovenie § 13b zákona o azyle rieši otázku poskytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny.

Podľa § 58 ods. 1 zákona o pobyte cudzincov cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo

pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie, alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

Odvolačný súd zo spisu zistil nasledovné skutočnosti:

Navrhovateľ koncom februára 2005 odišiel z Bangladéša a dňa 11.04.2005 požiadal o udelenie azylu na území Slovenskej republiky. V pohovore uviedol, že bol radovým členom Chattra League (ChL), študentskej organizácie strany Awami League (AL) a jeho úlohou bolo informovať o situácii v Bangladéši. V máji 2004 na trhovisku v jeho dedine štyria príslušníci strany BNP zastrelili jeho kamaráta Faruka Husajna. Po podaní trestného oznámenia prišli za ním štyria muži aj s jedným z útočníkov a vyhrážali sa mu, že ak nestiahne žalobu, zabijú aj jeho. Túto skutočnosť oznámil na políciu, ale polícia útočníkov nezatkla. Po opakovaní vyhrážok, na radu svojej rodiny, odišiel k sestre do Dháky a vo februári 2005 opustil Bangladéš. Prvé azylové konanie navrhovateľa skončilo rozhodnutím o neudelení azylu, ktoré navrhovateľ napadol opravným prostriedkom na krajskom súde (sp. zn. 9 Saz 53/2005). Po potvrdení napadnutého rozhodnutia krajským súdom podal navrhovateľ voči rozsudku odvolanie, o ktorom rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 2 Sža 5/2007 zo dňa 31.07.2007, ktorým napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil. Z obsahu spisu ČAS: MU-36/PO-Ž-2008 súd zistil, že navrhovateľ, i napriek predchádzajúcemu konaniu, dňa 29.01.2008 opätovne požiadal o azyl z dôvodu obavy o svoj život, pretože v roku 1991 bol zavraždený jeho otec a následne aj navrhovateľov kamarát, čo navrhovateľ nahlásil na políciu. Išlo o rovnaké dôvody, ktoré navrhovateľ prezentoval pri pohovore pred odporcom počas jeho prvého azylového konania. Podobne pri pohovore uviedol, že bol členom ChL, ktorá je mládežníckou organizáciou politickej strany AL. Nikdy nebol trestne stíhaný. Poukázal v celom rozsahu na ním uvedené dôvody žiadosti o azyl z roku 2005 a dodal, že v roku 2003 bol prepadnutý členmi strany Jatiya Party (JP) a zbitý do bezvedomia, pretože bol členom ChL. Útočníkov poznal, lebo časť z nich presvedčal, aby vstúpili do tejto strany. Incident na políciu nahlásil. V ostatnom poukázal na obsah svojej predchádzajúcej výpovede. V spise sa nachádzajú relevantné správy o Bangladéši.

Prvostupňový súd vypočul navrhovateľa, pričom v odôvodnení rozsudku sa podľa názoru odvolacieho súdu podrobne vyporiadal so všetkými skutočnosťami, ktoré navrhovateľ uviedol v správnom a súdnom konaní.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie o neudelení azylu navrhovateľovi na území Slovenskej republiky, o neposkytnutí doplnkovej ochrany a rozhodnutie o tom, že neexistuje prekážka jeho administratívneho vyhostenia podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov, preto primárne v medziach odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie odporcu, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd

vysporiadal so všetkými námietkami navrhovateľa v opravnom prostriedku, a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia odporcu.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že povinnosť zistiť skutočný stav veci podľa § 32 zákona č. 71/1968 Zb. (Správny poriadok) má odporca len v rozsahu dôvodov, ktoré žiadateľ v priebehu správneho konania uviedol. Pričom zo žiadneho ustanovenia zákona nemožno vyvodiť, že by odporcovi vznikla povinnosť, aby sám domýšľal právne relevantné dôvody pre udelenie azylu žiadateľom neuplatnené a následne k týmto vykonal príslušné skutkové zistenia.

Pokiaľ teda odporca dospel k záveru, že dôvody navrhovateľa, pre ktoré žiadal udeliť azyl na území Slovenskej republiky nemožno považovať za relevantné pre udelenie azylu na území Slovenskej republiky a navrhovateľovi azyl neudelil, nepochybil a krajský súd dôvodne považoval rozhodnutie odporcu z týchto dôvodov za zákonné.

Dôvody pre poskytnutie azylu sú zákonom vymedzené pomerne úzko a nepokrývajú celú škálu porušovania ľudských práv a slobôd, ktoré sú tak v medzinárodnom ako aj vnútroštátnom kontexte uznávané. Inštitút azylu je aplikovateľný v obmedzenom rozsahu, a to len pre prenasledovanie zo zákonom uznávaných dôvodov, kedy je týmto inštitútom chránená len najvlastnejšia existencia ľudskej bytosti a práva a slobody s ňou spojené, pričom udelenie azylu podľa § 8 zákona o azyle je viazané objektívne na prítomnosť prenasledovania ako skutočnosti definovanej v § 2 písm. d) zákona o azyle alebo na odôvodnené obavy z tejto skutočnosti, a to v oboch prípadoch v dobe podania žiadosti o azyle, teda spravidla v dobe bezprostredne nasledujúcej po odchode z krajiny pôvodu.

Primárnym dôvodom neudelenia azylu navrhovateľovi bolo nesplnenie relevantných podmienok pre udelenie azylu v zmysle zákona o azyle. S takýmto záverom bolo potrebné súhlasiť.

Navrhovateľom popísané problémy, a to obavy pred prívržencami Bangladéšskej národnej strany, ktorí mali v roku 1991 zabiť jeho otca a neskôr v máji jeho priateľa a následne vyhrážanie sa páchatel'ov týchto trestných činov navrhovateľovi, nemožno považovať bez ďalšie za prenasledovanie z dôvodov § 8 zákona o azyle. Pokiaľ ide o ďalší dôvod (jeho napadnutie v roku 2003), o tomto dôvode navrhovateľ nehovoril v prvom azylovom konaní, a to ani pri svojom výsluchu na krajskom súde dňa 28.06.2006 (9 Saz 53/2005). V tejto súvislosti treba uviesť, že navrhovateľ po tomto údajnom útoku na jeho osobu žil od mája 2004 do februára 2005 bez problémov u svojej sestry v Dháte. Tento dôvod odvolací súd zhodne s krajským súdom nepovažuje za relevantný na udelenie azylu v zmysle stanovených podmienok v zákone o azyle a v Ženevskej konvencii.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrany, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu,

ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané, či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f) zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Odvolací súd k záveru, že odporca aj v tej časti rozhodnutia, ktorou rozhodol o tom, že u navrhovateľa neexistuje prekážka administratívneho vyhostenia do Bangladéša podľa § 58 ods. 1 a 2 zákona o pobyte cudzincov náležite zistil skutkový stav a správne naň aplikoval citované ustanovenia zákona o azyle. Najvyšší súd Slovenskej republiky v podrobnostiach na tento správny záver odkazuje. Je potrebné tiež zdôrazniť, že existenciu prekážky vyhostenia podľa osobitného predpisu posudzoval odporca správne nie k dobe kedy navrhovateľ krajinu opustil, ale k dobe svojho rozhodnutia a v postupe odporcu a jeho záveroch nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Z horeuvedených dôvodov preto možno konštatovať, že postup odporcu bol v súlade so zákonom a krajský súd nepochybil, ak jeho rozhodnutie potvrdil. Odvolací súd sa s právnym záverom uvedeným v jeho rozsudku stotožnil, námietkam navrhovateľa nevyhovel a napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p v spojení s § 246c O.s.p.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246c O.s.p. tak, že navrhovateľovi, ktorý nemal úspech vo veci náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 4. augusta 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r .
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová